

PROGRAM DEŇ 1

K O N F E R E N C I A

H R D I N S T V O

A N Ā S I L I Ě

P O Č A S 2. S V E T O V E J V O J N Y

9. NOVEMBER 2022

kinosála Múzea SNP, Kapitulská 23, Banská Bystrica

9:00 – 10:00 registrácia účastníkov

**10:00 – 10:30 kladenie vencov a príhovory
pri príležitosti Dňa vojnových veteránov**

ÚVOD

10:30 – 10:45 otvorenie konferencie

riaditeľ Múzea Slovenského národného povstania Marian Uhrin
a riaditeľ Vojenského historického ústavu plk. Miloslav Čaplovič

10:45 – 12:00 otváracia hosťovská prednáška

Roger GRIFFIN (Oxford Brookes University)
Hrdinstvo a sakralizácia násilia v Tretej ríši

Diskusia

12:00 – 13:30 Obed

13:30 – 15:30 KOLABORÁCIA A PERZEKÚCIE

Miroslav SABOL a Eudovít HALLON (Historický ústav
Slovenskej akadémie vied, Bratislava)
*Násilná trestná činnosť a jej vyšetrovanie policajnými zložkami
v rokoch 1939 – 1945*

Martin POSCH (Historický ústav Slovenskej akadémie vied,
Dokumentačné stredisko holokaustu, Bratislava)
*„Nacht und Nebel“ – prenasledovanie spojeneckých agentov
a agentiek nacistickými bezpečnostnými zložkami*

Igor BAKA (Vojenský historický ústav, Bratislava)
*Povojnové stíhanie niektorých príslušníkov Zaisťovacej divízie
slovenskej armády*

Martin FURMANÍK (Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi)
*Na opačných stranách barikády. Spišskí Nemci v službách nacizmu
i v protifašistickom odboji*

Panelová diskusia

Prestávka na občerstvenie

15:45 – 18:00 NA FRONTE A V ZÁZEMÍ

Ákos FÓRIS (Clio Institute, Univerzita Loránda Eötvösa, Budapešť)
*Menšie zlo alebo rakúski Huni? – Maďarská kráľovská armáda
a miestne obyvateľstvo východnej Halície, leto 1941*

Tomáš ŘEPA (Univerzita obrany, Brno)
*Hrdinstvo brnenských občanov pri pomoci výsadkárom počas
druhej svetovej vojny*

Alena TABAKOVÁ (Košice)
*„Padli v Sokolove“ (8. marca 1943): osudy Slovákov, ktorí bojovali
v ZSSR za svoju vlasť proti nacistickému Nemecku*

Marian UHRIN (Múzeum Slovenského národného povstania,
Banská Bystrica)
Príbehy povstaleckého hrdinstva a zrady

Pavol ŠTEINER (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre)
Deväť zlatých hviezd od Hrona: hrdinovia alebo nástroj propagandy?

Panelová diskusia

Koniec 1. dňa

Konferencia bude vysielaná
naživo cez ZOOM
v slovenskom a anglickom jazyku

PROGRAM DEŇ 2

K O N F E R E N C I A

HRDINSTVO

A NÁSILIE

POČAS 2. SVETOVEJ VOJNY

10. NOVEMBER 2022

kinosála Múzea SNP, Kapitulská 23, Banská Bystrica

9:00 – 10:30 HOLOKAUST V EURÓPE

Madeline VADKERTY (Gratz College, Philadelphia)
„Miluj bližneho svojho“: kňazi píše Tisovi o „židovskej otázke“

Juraj KRIŠTOFÍK (Slovenské národné múzeum – Múzeum Slovenských národných rád v Myjave)
Aktivity novomestského rabína a člena Židovskej ústrednej úradovne Armina Friedera počas 2. svetovej vojny

Jozef PAVLOV (Základná škola J. Alexyho, Zvolen)
Kohovci – tragický príbeh židovskej rodiny z Detvy

Bea LEWKOWICZ (AJR Refugee Voices Testimony Archive, Research Centre for German and Austrian Exile Studies, University of London, Londýn)
Obyčajní hrdinovia: hlasy slovenských židovských preživších v AJR Archive svedectiev hlasov utečencov (AJR Refugee Voices Testimony Archive)

Panelová diskusia

Prestávka na občerstvenie

10:45 – 12:45 HOLOKAUST NA SLOVENSKU

Matej BERÁNEK (Múzeum holokaustu v Seredi)
Zločiny proti ľudskosti počas druhej svetovej vojny na príklade vývoja a premeny „konečného riešenia židovskej otázky“

Lucia SOTÁKOVÁ (Múzeum Slovenského národného povstania, Banská Bystrica)
„Je to človek?“ (Psychologické aspekty páchania násilia počas šoa a ich dopady na obeť)

Borbála KLACSMANN (Centre for War Studies, University College Dublin, Dublin)
Hrdinovia všedných dní: nežidovskí záchrancovia počas maďarského Holokaustu

Alicja BARTNICKA (Univerzita Mikuláša Kopernika, Toruň)
„Boli ženy, preto trpeli viac.“ Násilie páchané na židovských ženách vykonávajúcich nútené práce v továrni na municie HASAG v Skarżysko-Kamienna počas druhej svetovej vojny

Panelová diskusia

12:45 – 14:00 Obed

14:00 – 16:00 OSUDY PÁCHATEĽOV A OBETÍ

Ildikó BAJCSI (Clio Institute, Budapešť)
Ándor Jaross ako stvorený hrdina prinavrátenej Hornej zeme

Matej MEDVECKÝ (Vojenský historický ústav, Bratislava)
Medzi perzekúciou a kolaboráciou: anabáza Kurta Ehrensteina

Alexandra LETKOVÁ (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici)
Popravený hrdina Alois Eliáš

Alain SOUBIGOU (Sorbonne Université, Paríž)
Intelektuálne a fyzické hrdinstvo: prípad francúzskeho historika a odbojára Pierra Brossoletta (1903 – 1944)

Viera JURKOVÁ (Vojenský historický ústav, Bratislava)
Erna Eliška Bürgerová: Berlínčanka v boji za Československo

Panelová diskusia

Prestávka na občerstvenie

16:15 – 17:10 MUZEÁLNA PRAX

Inxhi BRISKU (Bulharská akadémia vied, Sofia, Univerzita Karlova, Praha)
Z hrdinov zabudnutí: transformácia pavilónu Vojny za národné oslobodenie v Albánskom národnom múzeu

Lukáš VOLENTIER
(Múzeum Slovenského národného povstania, Banská Bystrica)
Hrdina a zbabelec v období druhej svetovej vojny očami žiakov základných a stredných škôl

Panelová diskusia

Ukončenie konferencie

hrdinstvoanasilie
heroismandviolence

